

Verksamhetsplan 2024

Institutionen för pedagogik,
didaktik och utbildningssociologi

UPPSALA
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr EDU 2024/12

Verksamhetsplan 2024

Institutionen för pedagogik, didaktik
och utbildningssociologi

Fastställd av Institutionsstyrelsen 2024-02-06

Innehållsförteckning

Inledning	5
Ekonomiska förutsättningar	5
Forskning och forskarutbildning	6
Övergripande utvecklingsområden	6
Beredningsgruppen för forskning och forskarutbildning	6
Ämnesspecifika utvecklingsområden	7
Didaktik	7
Pedagogik	8
Utbildningssociologi	8
Forskarutbildning	9
Grund- och uppdragsutbildning	10
Övergripande utvecklingsområden	10
Beredningsgruppen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	10
Övergripande planering, utvärdering och uppföljning	11
Förskolläro- och läroprogrammen	11
Programövergripande prioritering 2024	11
Programspecifika prioriteringar 2024	11
Utbildning för generella examina samt fristående kurser	12
Pedagogik och barn- och ungdomsvetenskap	12
Utbildningssociologi	13
Masterutbildningen	13
Uppdrags- och befattningsutbildning	14
EDU uppdragsutbildning	14
Fortbildningsavdelningen för skolans internationalisering	14
Rektorsutbildningen (RUT)	14
Stödverksamhet	15
Arbetsmiljö och lika villkor	15
Kompetensförsörjning	16
Kommunikation	16
Organisation och styrning	16
Studentmedverkan	16

Inledning

Vid Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningssociologi (EDU) tjänstgör cirka 275 personer som professorer, lektorer, adjunkter, adjungerade adjunkter, forskare, doktorander, ekonomer och administratörer. Verksamheten finns på två platser: Blåsenhus i Uppsala och Campus Gotland i Visby.

Varje år ger EDU cirka 500 kurstillfällen på grund- och avancerad nivå inom program, fristående kurser och uppdragsutbildningar av olika slag. Det totala antalet studenter och kursdeltagare är cirka 8000. Antalet helårsstudenter (HST) är för 2024, drygt 2500 st. Därtill bedrivs forskning inom en rad områden samt forskarutbildning inom tre ämnen: pedagogik, didaktik och utbildningssociologi.

Övergripande målsättningar: Institutionens ledning och styrelse ska verka för

- att skapa förutsättningar för högsta möjliga kvalitet i institutionens verksamhet
- att vidareutveckla en institution byggd på dialog och kollegialitet för att uppnå högsta kvalitet och en utveckling av verksamheten

Utgångspunkten för EDUs arbete under 2024 är, vid sidan av de prioriteringar som här presenteras, Uppsala universitets målsättningar, de uppdrag institutionen får från Programkommittén samt de särskilda uppdrag som Fakultetsnämnden för utbildningsvetenskaper gett EDU i dess verksamhetsplan för 2024.¹

I föreliggande verksamhetsplan, som fastställts av EDUs institutionsstyrelse den 6 februari 2024, redovisas de prioriterade utvecklingsområdena för år 2024. Planen är upplagd efter nio huvudområden:

1. Ekonomiska förutsättningar,
2. Forskning och forskarutbildning,
3. Grund- och uppdragsutbildning,
4. Stödverksamhet,
5. Arbetsmiljö och lika villkor,
6. Kompetensförsörjning,
7. Kommunikation,
8. Organisation och styrning,
9. Studentmedverkan.

Ekonomiska förutsättningar

För verksamhetsåret 2024 erhåller EDU 144 687 tkr för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (se budget i bilaga 1). Dessa medel kommer från Fakulteten för utbildningsvetenskaper (129 400 tkr), FBAs särskilda uppdrag i regleringsbrevet (10 100 tkr) och Samhällsvetenskapliga fakulteten och Medicinska fakulteten (5 182 tkr). För uppdragsutbildningen budgeteras intäkten till 38 300 tkr. Vidare erhåller EDU 59 000 tkr för forskning och forskarutbildning.

Institutionen har sedan flera år tillbaka ett högt myndighetskapital inom grundutbildning. En av förklaringarna till det ackumulerade överskottet är att institutionen under flera år har fått ökade anslag i och med utbyggnaden av lärarprogrammen. Från och med 2024 får institutionen ett minskat

¹ Verksamhetsplan 2024 – Fakultetsnämnden för utbildningsvetenskaper, UTBVET 2023/767.

anslag till grundutbildning i syfte att anpassa verksamheten till de minskade söksiffrorna till lärarprogrammen.

Utbyggnaden av lärarprogrammen har skapat en obalans mellan utbildningsanslag och forskningsanslag. Institutionen har inte erhållit finansiering för den forskning som följt av utbyggnaden. Basanslaget för forskning är mycket lågt i förhållande till institutionens fortsatt stora utbildningsuppdrag och Rektor och områdesnämnden gör en tillfällig förstärkning av forskningsanslaget 2023 och 2024 om totalt 10 mnkr per år. Finansieringsbehovet kvarstår även efter 2024 och institutionen verkar för att satsningen ska göras permanent av Rektor när nya medel finns tillgängliga.

Forskning och forskarutbildning

Forskningen och forskarutbildningen vid EDU är omfattande och framgångsrik. EDU bedriver forskarutbildning i didaktik, pedagogik och utbildningssociologi. Inom institutionens olika forskningsområden ges också en lång rad av seminarier.² Forskarna på institutionen har med stor framgång sökt och beviljats externa medel för forskning och de publicerar sig internationellt i högt rankade tidskrifter och förlag. De närmaste åren är det viktigt att vidareutveckla denna verksamhet ytterligare. Det är även fortsatt av stor vikt att forskarna vid institutionen söker externa medel för forskning, samtidigt som institutionen ska verka för att stärka grundforskningen.

Övergripande utvecklingsområden

Fakultetsnämnden har i sin verksamhetsplan för 2024 gett EDU i uppdrag att utveckla och stärka forskningsmiljöerna, stärka den fakultetsfinansierade forskningen, stödja internationella forskningssamarbeten, öka internationalisering av forskning och utbildning på forskarnivå, bidra till att stärka gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning samt redogöra för hur institutionen arbetar med samverkan när det gäller forskningssamarbeten, uppdragsforskning och övriga former av samverkan. Utöver detta ska institutionen under året arbeta för en anpassning av verksamheten till universitetets miljöplan (UFV 2020/1258). En del av detta arbete innefattar utarbetande av en resepolicy. För en redogörelse för institutionens arbete med dessa uppdrag och andra prioriterade områden, se beskrivningarna nedan.

Beredningsgruppen för forskning och forskarutbildning

Beredningsgruppen för forskning och forskarutbildning får under 2024 i uppdrag att till institutionsstyrelsen bereda och föreslå eventuella insatser gällande institutionens arbete med

- att stärka institutionens forskningsmiljöer och i synnerhet att stärka den fakultetsfinansierade forskningen,
- att verka för fortsatt internationalisering av forskning och utbildning på forskarnivå,
- att bidra till att stärka forskningssamarbeten för gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning,
- att stärka samverkan när det gäller uppdragsforskning och övriga former av forskning i samverkan med det omgivande samhället,
- att verka för hög kvalitet i forskarutbildning och i synnerhet i forskarutbildningskurser med få deltagare,

² Se <https://www.edu.uu.se/forskning/forskningsseminarier/>

- att anpassa verksamheten efter universitets miljöplan.

Ämnesspecifika utvecklingsområden

I det följande beskrivs de prioriteringar som görs inom respektive ämnesområde. De biträdande prefekterna förfogar 2024 över särskilda medel (350 000 kr vardera) som ska användas till att stärka forskningsmiljöerna inom respektive område.³

Didaktik

Didaktik som forskningsfält och kunskapsområde behandlar frågor om utbildnings- och undervisningsinnehåll. Ämnet behandlar frågor som finns i skärningspunkten mellan ett verksamhets-/kunskapsområde och utbildning, undervisning, lärande och socialisation. Didaktik är mot bakgrund av detta ett centralt ämne inom all lärarutbildning vid Uppsala universitet.

Vid institutionen finns följande verksamma forskningsmiljöer i didaktik: TEPlab (Laboratory for Teaching Practice), STOLP (Studies of Language Practices), SCOD (Studies of Comparative Didactics), CEDEL (Civics Education Design Lab), ÄDISH (Ämnesdidaktik i samhällsvetenskap och humaniora) och Matematikdidaktikgruppen. Inom alla dessa grupper finns ett brett nationellt och internationellt nätverk i form av samarbete med forskare i bland annat Australien, Belgien, Danmark, England, Frankrike, Kanada, Norge, Rumänien, Schweiz, Sydafrika, USA och Vietnam.

Inom didaktikämnet finns ett behov av en förstärkt långsiktig forskningsfinansiering, dels genom mer fakultetsmedel och dels med finansiering från större forskningsprogram. Många forskare kommer under 2024 att vara aktiva i pågående projekt, men det planeras också för flera större, nationella och internationella ansökningar om finansiering av projekt, forskarskolor och nätverk.

Prioriterade utvecklingsområden under 2024:

- Stärka sambandet mellan utbildning och forskning, exempelvis genom utveckling av allmändidaktisk och ämnesdidaktisk teori om undervisning och lärande och överbryggnings mellan teori och praktik inom lärarutbildningen (inklusive VFU), genom att vidareutveckla framtagna metodologier för transdisciplinär samproduktion av lektioner, lektionsmaterial etc.
- Stärka utmaningsdriven forskning, exempelvis genom att utveckla forskning om demokrati och högre utbildning, digital medborgarlitteracitet och critical literacy i en globaliserad värld samt hållbar undervisning (genom exempelvis Enlight).
- Kraftsamla didaktikens forskningsresurser, exempelvis genom erfarenhetsutbyten mellan de olika forskningsprojekt där institutionens didaktikforskare är aktiva och genom samordning av de forskningsresurser som ryms inom lektorstjänsterna i didaktik (koppla dessa resurser till befintliga forskningsprojekt eller utveckla nya projekt).
- Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning, exempelvis genom att använda, utveckla och kvalitetssäkra framtagna metodologier för praktisknära forskning (i samarbeten med exempelvis partnerskolor, genom ULF och genom de nationella och internationella samarbeten med lärare och utbildningsaktörer som har etablerats), leda och delta i fakultetsövergripande samarbeten i ämnesdidaktiska nätverk och genom att stärka produktiva samarbeten med utbildningsaktörer såsom myndigheter och NGOs.

Beträffande internationalisering är målet både att ytterligare stärka de samarbeten som redan upparbetats, och att öka forskningens genomslag genom att öka antalet publikationer i de högst

³ Utöver dessa medel delegerar prefekten genom institutionens delegationsordning beslut till de biträdande prefekterna och administrativa chefen i vissa ekonomiska frågor.

rankade tidskrifterna och sakkunniggranskade internationella böcker inom didaktik och närliggande forskningsområden. För att uppnå detta kommer forskarna i didaktik fortsätta delta i universitets olika samarbeten, öka samförfattandet med internationella forskare inom didaktikområdet och områden där undervisning och/eller facilitering av lärande är central, bjuda in ledande forskare, delta i och anordna internationella sakkunniggranskade konferenser, förstärka möjligheterna för doktorander att delta i forskningsmiljöer vid internationella lärosäten samt fortsätta utvecklandet av kurser i samarbete med internationella samarbetspartners.

Pedagogik

Pedagogik utgör navet för en stark tvärvetenskaplig forskningsmiljö bestående av fem verksamma forskningsgrupper: Studier i barndom, lärande och identitet som interaktionella praktiker (CLIP) som samarbetar med Barn- och ungdomsvetenskap (BUV); Pedagogik med inriktning mot specialpedagogik (PS); Studies in Educational Policy and Educational Philosophy (STEP) och Research in Educational Leadership (REL), vilka tillsammans arbetar för att stärka utveckling av forskning, utbildning och samverkan. Forskningsgrupperna samlar professorer, docenter, forskare och doktorander varav merparten är verksamma vid EDU men där flera nationella och internationella forskare också är knutna till forskningsgruppernas verksamhet.

De forskare som ingår i forskningsmiljön kommer under verksamhetsåret att fortsatt arbeta för att upprätthålla/stärka den nationella och internationella publiceringen i erkända tidskrifter, handböcker, förlag, samt läromedel för grundutbildningen. De fakultetsövergripande samarbetena är idag omfattande inom forskningsgrupperna vilkas inter-/nationella samverkan i projekt, publikationer, nätverk och seminarieverksamhet kommer att fortsatt premiera tvärvetenskapliga samarbeten inom pedagogik och med angränsande områden med medverkan både av nationella och internationella forskare.

Forskarutbildningen i pedagogik samlar doktorander från olika nationella och internationella kontexter. I forskningsmiljön arbetar vi med att skapa goda förutsättningar för doktoranderna att tillgodogöra sig utbildningen genom handledning, kurs- och seminarieverksamhet inom ramen för och i samverkan mellan våra forskargrupper.

Prioriterade utvecklingsområden 2024

- Stärka samverkan inom pedagogik som tvärvetenskaplig forskningsmiljö, exempelvis genom en översyn av ämnets seminarieverksamhet.
- Ytterligare stärka den inter-/nationella betydelsen av den forskning som bedrivs inom pedagogik som forskningsmiljö genom att initiera nya forskningsprojekt samt genom kontinuerlig medverkan av inter-/nationella forskare och doktorander.
- Stärka juniora och seniora forskares möjligheter till meritering och internationella/nationella mobilitet, utbyten och vägval.
- Ytterligare utveckla etablerade nationella/internationella forskningssamarbeten, nätverk och excellenssatsningar och programansökningar.
- Ytterligare stärka sambandet mellan utbildning och forskning, exempelvis genom en översyn av kurser på avancerad nivå.

Utbildningssociologi

I utbildningssociologi och utbildningshistoria – som delvis överlappar forskningsgrupperna SEC (Sociology of Education and Culture) och SHED (Uppsala Studies of History and Education) – sker 2024 en fortsatt satsning på att konsolidera nationellt och nordiskt ledande ställningar inom respektive forskningsområde. Detta inkluderar publicering i internationella tidskrifter och på internationella förlag. Det är också viktigt att nå ut till en bredare publik i Sverige, både till allmänheten och till mer specifika intressenter genom exempelvis utgivningen av forskningsbaserade

läromedel med fokus på förskola, utbildningssociologi och utbildningshistoria. Sedan 2019 har en omfattande satsning gjorts på att erhålla medel för nationella forskarskolor med inriktning mot lärarutbildning. Detta har fallit väl ut och totalt tio doktorandplatser har tilldelats utbildningssociologi (varav två med utbildningshistorisk inriktning) inom ramen för fem forskarskolor (varav en egen). Mycket arbete under 2024 kommer att läggas på att driva och utveckla forskarskolorna vidare.

Ett fortsatt prioriterat område är internationalisering av forskning och forskarutbildning genom att framför allt bibehålla en hög grad av internationell mobilitet av forskare och doktorander till och från Uppsala. Ambitionen är att etablera en ännu tydligare närvaro vid strategiskt utvalda internationella forskningsmiljöer som ENS Cachan, EHESS och Sciences Po i Paris, Durham University och Stanford University (för sociologiska studier) samt vid Humboldt universitet i Berlin, universitetet i Groningen och universitetet i Sørøst-Norge (för historiska studier). Viktiga led i satsningen på internationalisering är deltagande i internationella forskningsprojekt och publikationer, deltagande i internationella konferenser, samt arrangemang av internationella konferenser och workshoppar.

Prioriterade utvecklingsområden under 2024:

- Internationalisering, migration och utbildning är ett forskningsfält som rymmer stora samhälleliga utmaningar och som lämpar sig väl för samling över disciplin- och fakultetsgränser. Som en särskild satsning har Forum för studier av internationalisering av högre utbildning upprättats vid EDU, vilket utgör en viktig lokal, nationell och internationell plattform för utveckling av forskning inom området.
- Förskolans expansion, marknadisering och ökade betydelse i familjers utbildningsstrategier har sedan 2018 varit en gemensam satsning inom utbildningssociologi och utbildningshistoria. Ett nytt projekt från 2022 stärker området ytterligare.
- Studier av nationella och regionala rum och utbildningsfält är en kontinuerlig del av den utbildningssociologiska grundforskningen. Erhållandet av tre doktorandplatser i Forskarskolan Kunskapsmätningar inom utbildningssystem (ASSESS) samt medverkan i Forskarskolan Kvantitativa metoder i utbildningsvetenskaplig forskning (QRM) stärker området ytterligare.
- Utbildningshistoria fortsätter arbetet med att konsolidera verksamheten ytterligare genom framför allt medverkan i en forskarskola inom praktisk utbildningshistoria. Arbetet inom ramen för nätverket Historiska studier av nationella kristendomar (finansierat av CIRCUS) avslutades med ett symposium i maj 2023, men samarbetet fortsätter genom bland annat gemensamma forskningsansökningar. Vidare fortsätter arbetet inom SHED med att knyta ihop flera av miljöns forskningsprojekt till ett mer sammanhållet forskningsprogram under 2024.

Samtliga fyra prioriterade forskningsområden, inte minst med de nya forskarskolorna, stärker lärarutbildningen vid Uppsala universitet.

Forskarutbildning

Rekrytering till forskarutbildningen har de senaste åren minskat i förhållande till den takt som doktorander disputerar. Det gör att institutionens forskarutbildning sammantaget krymper. Under 2023 bedrev 63 doktorander och 5 licentiander forskarstudier vid institutionen. Bland de forskarstuderande finns doktorander från flera inom- och utomeuropeiska länder. Från och med 2022 har EDU ett sparkrav på sig när det gäller forskning och forskarutbildning, vilket gör att ingen nyrekrytering av doktorander på fakultetsmedel gjordes under 2022. Däremot kommer tre nya doktorander, ett i respektive forskarutbildningsämne, att påbörja sina forskarstudier 2024. Dessa är finansierade med fakultetsmedel.

Prioriterade utvecklingsområden under 2024:

- Vidareutveckling av det pågående arbetet med internationalisering i forskarutbildning; studierektorer följer särskilt upp internationella doktoranders förutsättningar i medarbetarsamtal, med särskilt fokus på möjligheterna att läsa sig svenska.
- Utveckling och implementering av en institutionsgemensam forskarutbildningskurs i forskningsetik.
- Behandling och kommunikation av forskarutbildningens examensmål samt de forskarstuderandes karriärplanering i handledning, medarbetarsamtal och i handledarkollegierna.

Grund- och uppdragsutbildning

All grundutbildning – både på grundnivå och på avancerad nivå – ska bygga på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. EDU ansvarar för stora delar av lärarutbildningen vid Uppsala universitet och bedriver utbildning för generella examina inom huvudområdena barn- och ungdomsvetenskap, didaktik, specialpedagogik, pedagogik, pedagogiskt ledarskap och utbildningssociologi. De utvärderingar som gjorts de senaste åren har visat att samtliga delar som EDU ansvarar för i utbildning mot yrkesexamina (förskolläraryrket, lärar- och speciallärarprogrammen) och utbildningar för generella examina, uppdragsutbildning och forskarutbildning håller hög kvalitet.

Övergripande utvecklingsområden

Fakultetsnämnden har i sin verksamhetsplan för 2024 gett EDU i uppdrag att verka för hög utbildningskvalitet, vidareutveckling av goda utbildningsmiljöer och effektiv resursanvändning, bedriva forskningsbaserad utbildning samt värna internationella inslag. EDU får även i uppdrag att öka antalet studenter på fristående kurs. Utöver detta ska institutionen under året arbeta för en anpassning av verksamheten till universitetets miljöplan (UFV 2020/1258). För en redogörelse för institutionens arbete med dessa uppdrag och andra prioriterade områden, se beskrivningarna nedan.

De kurser som erbjuds inresande utbytesstudenter ses över och uppdateras under 2024. Institutionens arbete med internationalisering fortsätter på den redan inslagna vägen. EDU har bland annat sedan flera år en mycket framgångsrik utbytesverksamhet inom lärarprogrammen. EDU ger ett internationellt mastersprogram i utbildningssociologi sedan några år tillbaka. En särskild plan för internationalisering fastställdes av institutionsstyrelsen i december 2022 (EDU 2022/666). Arbetet utifrån den planen fortsätter under 2024.

Beredningsgruppen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Beredningsgruppen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå får under 2024 i uppdrag att till institutionsstyrelsen bereda och föreslå eventuella insatser gällande institutionens arbete med,

- att samordna och utveckla arbetet med kurs- och utbildningsutvärderingar,
- att samverka för ökad studentrekrytering och genomströmning
- att bevaka frågan om rättssäker examination,
- att verka för digitalisering av undervisning,
- att utveckla kurserna för inresande utbytesstudenter,
- att anpassa institutionens verksamhet efter universitetets miljöplan.

Övergripande planering, utvärdering och uppföljning

EDU fortsätter med de rutiner som har utarbetats de senaste åren vad gäller uppföljningen av alla kursvärderingar. Under 2023 genomfördes ett utvecklingsarbete som syftar till att öka svarsfrekvensen och nyttjandet av kursvärderingarna i kursutveckling och kommunikation med studenterna. Utvecklingsarbetet följs upp under 2024.

Arbetet med de interna utbildningsutvärderingarna fortsätter inom ramen för nästa utvärderingscykel 2023–2028. Nya utvärderingar planeras och genomförda följs upp i samråd med fakulteten. Under 2024 påbörjas arbetet med den utbildningsutvärdering som genomförs under läsåret 2024/25 av rekryteringsutbildningen, rektorsutbildningen, fortbildning för rektorer och masterprogrammet i pedagogiskt ledarskap. Vidare görs en uppföljning av de genomförda studierna om genomströmning på förskolläraryrket och grundläraresprogrammen vid Uppsala universitet som presenterades för fakultetsnämnden hösten 2023.

Det team för pedagogisk utveckling som bildades 2021 fortsätter sitt arbete under 2024 och kommer bland annat att bistå institutionsledning och beredningsgruppen med underlag.

Den arbetsgrupp som bildades 2023 och som har i uppdrag att samordna institutionens frågor om VFU och partnerskoleverksamheten fortsätter sitt arbete även 2024. Gruppens arbete finansieras med riktade medel från fakulteten.

Förskolläraryrket och lärarprogrammen

EDU har uppdrag inom följande förskolläraryrket och lärarprogram: Förskolläraryrket, 210 hp, Grundläraresprogram förskola och 4-6, 240 hp, Ämnesläraresprogram 7-9, 270 hp, Ämnesläraresprogram grund- och gymnasieskolan, 300/330 hp och Kompletterande lärarprogram (KPU) 7-9 och gymnasiet på campus och distans samt Specialläraresprogram.

Programövergripande prioritering 2024

Prefekten och studierektorerna för förskolläraryrket och lärarprogrammen får under 2024 i uppdrag

- att leda det pågående arbetet med samordning av den innehållsliga och vetenskapliga progressionen i och koppling mellan kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan,
- att med fokus på att utveckla rättssäker examination se över programmets examinationsformer, med särskilt fokus på VFU,
- att verka för fortsatt arbete med internationalisering.

Programspecifika prioriteringar 2024

Prioriterade utvecklingsområden under 2024:

Förskolläraryrket

- I relation till lika villkorsfrågor kommer arbetet med att stärka studenternas vetenskapliga språkutveckling att fortsätta under 2024. Även identifierade utvecklingsområden som handlar om att stärka LV-innehåll i kurser och säkerställa progression och utveckling mellan kurser kommer att arbetas vidare med under 2024.
- Ett utvecklingsuppdrag gällande språksatsningen kommer att implementeras på de tre inledande terminerna på programmet. Satsningen har tre olika utvecklingsfokus: Termin 1 kurserna fokuserar på läsning av texter, termin 2 kurserna fokuserar på att skriva egna texter och slutligen på termin 3 är fokus på återkoppling. Varje kurs utvecklar en uppgift/seminarium/tillfälle som fokuserar på terminens övergripande innehåll i språksatsningen.

- Som en del i arbetet med att aktivt förebygga plagiat kommer diskussionen kring möjligheten att använda AI att arbetas vidare med i förskollärarkollegiet.
- Utvecklingsarbetet med SJAS (Självständiga Arbeten i Skolan/Förskolan) kommer att fortgå och förankras tydligare i kurserna VFU III och Självständigt arbete.

Grundlärarprogrammen

- Inom grundlärarkollegiet kommer arbetet med att stärka studenternas akademiska litteracitet att fortsätta. Ett arbete kommer att genomföras med kursledarna för kurser på programmets tre första terminer. En översyn och anpassning ska göras så att studenterna medvetet får arbeta med skrivande under första terminen, läsande andra terminen och återkoppling den tredje terminen.
- Ett arbete med fokus på Lika villkor kommer att initieras. Med utgångspunkt i kollegiets erfarenheter kommer ett fortbildningsarbete att genomföras.

Ämneslärarprogrammet, inkl. KPU

- Inom ämneslärarutbildningen fortsätter arbetet med att stärka överblicken över programmet och progressionen och kopplingarna mellan olika kurser och moment.
- Med bas i den utvärdering av genomströmning som gjorts 2022 fortsätter arbetet med att identifiera och verkställa åtgärder för att förbättra genomströmningen på våra kurser och samtidigt värna kravnivå och stärka kvaliteten.
- KPU med möjlighet att skriva självständigt arbete ges första gången höstterminen 2024. Under 2024 fortsätter arbetet med att utarbeta nya kurser inom den varianten av KPU.

Speciallärarprogrammet

Under 2024 kommer Speciallärarprogrammet att startas på helfart via Lärarlyftet. Detta innebär att programmet kommer att ges både på halvfart och helfart. De två kurser som tidigare har samlästs med masterprogrammet i utbildningsvetenskap - Inriktning specialpedagogik kommer att splittras och det införs separata kursplaner som ska gälla från hösten 2024.

Prioriterade utvecklingsområden under 2024:

- Översyn av examinationsformerna inom programmet
- Ansökan om inrättande av Specialpedagogprogrammet

Utbildning för generella examina samt fristående kurser

Vid EDU ges kurser på grundnivå inom huvudområdena barn- och ungdomsvetenskap, pedagogik samt utbildningssociologi. Flertalet av dess kurser ges också inom olika program. Utöver detta ges en rad fristående kurser om 7,5hp inom ramen för FBAs särskilda uppdrag.

Pedagogik och barn- och ungdomsvetenskap

Grundutbildningen i pedagogik erbjuder under 2024 kurser i två inriktningar: pedagogik och pedagogik med inriktning mot vuxna och arbetsliv. Inriktningarna ges som fristående kurser A-C men ingår även som obligatoriska samt valbara delar i Beteendevetenskapligt kandidatprogram, respektive Programmet med inriktning mot personal- och arbetslivsfrågor (PA-programmet). EDU erbjuder under 2024 kurser i Barn- och ungdomsvetenskap på grundnivå i form av en fristående A-kurs. Från HT2024 erbjuds även ett kandidatprogram i Pedagogik med inriktning mot barn och unga där kurser i Pedagogik A-C respektive Barn- och ungdomsvetenskap A-C ingår.

Prioriterade utvecklingsområden 2024:

- Initiering av kandidatprogrammet i pedagogik med inriktning mot barn och unga med tillhörande initiering av programråd mm.,
- Kursutveckling/revidering av Barn- och ungdomsvetenskap C,
- Kursutveckling av programspecifik kurs med inriktning mot utrednings- och förändringsarbete,
- Ökat studentinflytande över utbildningsfrågor i samband med initieringen av kandidatprogrammet i Pedagogik med inriktning mot barn och unga,
- Utveckla plan för pedagogisk utveckling inom området uppsatshandledning och kvantitativ metod.

Utbildningssociologi

Utbildning på grundnivå i utbildningssociologi består av fristående kurser på A-, B- och C-nivå. Kurserna ges dels som enskilda kurser om 7,5 hp, dels som kurspaket om 30 hp för respektive nivå med möjlighet att ta ut en kandidatexamen med utbildningssociologi som huvudområde. Sedan hösten 2020 ingår även utbildningssociologi som huvudämne i Sociologiprogrammet (180 hp). Inom ramen för detta program ges Utbildningssociologi A, en metodkurs på 15 hp (på B-nivå) samt Utbildningssociologi C som campuskurser.

Prioriterade utvecklingsområden under 2024:

- Genomföra en översyn och ett förändringsarbete av kursplaner och litteraturlistor på B-nivå, fristående kurs;
- Fortsätta att genomföra översyn och förändringar av examinationsformerna på samtliga fristående kurser och på Sociologiprogrammet;
- Ta fram förslag till nya kursplaner (fristående kurser);
- Göra insatser för att öka antalet studenter på Utbildningssociologi C inom Sociologiprogrammet.

Masterutbildningen

Vid EDU finns ett masterprogram med inriktning mot fem huvudområden: pedagogik, didaktik, utbildningssociologi, barn- och ungdomsvetenskap och specialpedagogik. Därtill drivs ett masterprogram i pedagogiskt ledarskap och ett internationellt masterprogram i utbildningssociologi, det senare ges på engelska. En större del av kurserna inom programmen ges också som fristående kurser. Under 2024 fortsätter utvecklingsarbetet med att stärka samverkan mellan de olika programmen och inriktningarna, speciellt gällande kursutveckling, samordning av teori- och metodkurserna och examinationsformer inom programmens kurser.

Prioriterade utvecklingsområden under 2024:

- Stärkt samverkan mellan programmen och inriktningarna, med särskilt fokus på kursutveckling, teori- och metodkurser och examinationsformer.
- Stärka pågående internationell samverkan och utbyte med internationella universitet i det internationella masterprogrammet i utbildningssociologi och i masterprogrammet i pedagogiskt ledarskap.
- Fortsatt implementering av de reviderade kursplanerna i pedagogiskt ledarskap. Självvärdering av programmet ht 2024/vt 2025.
- Implementering av två nya kursplaner med kursstart ht 2024 inom inriktningen specialpedagogik.
- Göra insatser för att öka antalet studenter på programmen och öka genomströmningen.

Uppdrags- och befattningsutbildning

EDU uppdragsutbildning

EDU – Uppdragsutbildning ingår sedan lång tid tillbaka som en central del av EDU.

Uppdragsutbildningen arbetar med professions- och kompetensutveckling för utbildade och verksamma pedagoger, rektorer och huvudmän inom förskola och skola. Utbildningen kännetecknas på så vis av möten mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och syftar ytterst till att, genom en forskningsbaserad förskola och skola, bidra till ökad pedagogisk kvalitet och likvärdighet i förskola och skola. Varje utbildningsinsats byggs upp och ges utifrån behov och i samarbete med respektive uppdragsgivare. Aktuella uppdragsgivare är Skolverket samt kommunala och enskilda huvudmän.

Prioriterade utvecklingsområden under 2024

- Tydliggöra forskningsanknytning till EDU uppdragsutbildning,
- Synliggöra uppdragsutbildning i fler sammanhang,
- Skapa mötesplatser mellan skolhuvudmän och universitetet med utgångspunkt i avtalen för Forum för skolsamverkan, 2024–2026,
- Genom alumnverksamhet arbeta för att intressera lärare och förskollärare att medverka i lärarutbildning som VFU-handledare.

Fortbildningsavdelningen för skolans internationalisering

Fortbildningsavdelningen för skolans internationalisering (FBA) kommer även under 2024 att arbeta för att uppfylla Uppsala universitets särskilda åtagande att arbeta för internationalisering av den svenska skolan, anordna viss internationell fortbildning för lärare, viss fortbildning för modersmåls lärare samt delta i Europarådets språkprojekt.

FBA:s samarbete med institutioner vid Språkvetenskapliga fakulteten kommer att fördjupas ytterligare. Även samarbetet med lärosäten i Norge och Danmark fördjupas, bland annat genom planering av ytterligare en gemensam skandinavisk konferens för lärare och lärarutbildare (i september 2025).

Prioriteringar under 2024:

- Ytterligare insatser för ökad synlighet bland verksamma språklärare.
- Utveckling av utbudet av fristående kurser samt av icke poänggivande fortbildningsdagar, lärardagar, webinarier, konferenser och litteraturscirklar för språklärare.
- Utveckling av externt finansierade forsknings- och utvecklingsprojekt inom språkinläring, språkdidaktik och klassrumspraktik.
- Under 2024 uppmärksammas att verksamheten vid FBA fyller 60 år. En antologi på temat Alla språk i skolan – perspektiv på språkundervisning kommer att publiceras. Ett tiotal forskare och lärare som har varit delaktiga i arbetet med poänggivande kurser och andra fortbildningsinsatser vid FBA har bjudits in och accepterat att medverka i antologin.

Rektorsutbildningen (RUT)

Rektorsprogrammet (RP) är en befattningsutbildning (på uppdrag av Skolverket) som ges på avancerad nivå och löper över tre år, fördelat på tre kurser á 10 hp. Utöver RP ansvarar EDU också för de uppdragskurser som Skolverket rubricerar som professionsutveckling och som är nära förknippade med rektorsprogrammet, mer specifikt två 7,5 hp-kurser; Rekryteringsutbildning (RYT) och Fortbildning för rektorer (FFR).

Prioriterade utvecklingsområden 2024:

- Revidera det pedagogiska innehållet i Rektorsutbildningens kurser med fokus på Rekryteringsutbildning (RYT) och Fortbildning för rektorer (FFR).
- Stärka den vetenskapliga basen i utbildningarna, exempelvis genom att öka antalet vetenskapliga publikationer inom forskningsområdet pedagogiskt ledarskap och därigenom möjliggöra synergieffekter mellan forskning och undervisning.
- Vidareutveckla det pågående arbetet med internationalisering i utbildningarna och i kollegiet, exempelvis genom att fler kollegor åker på Erasmusutbyten och fler internationella inslag i undervisningen

Stödverksamhet

EDU har en verksamhetsnära administrativ stödfunktion med 29 medarbetare. Här ingår ekonomi- och personaladministration, utbildnings- och forskningsadministration, utbyteskoordination, studievägledning, kommunikation och information, system- och webbadministration samt olika typer av samordnings- och utvärderingsuppdrag. Till stödverksamheten räknas också 13 amanuenser (varav 2 på Campus Gotland), som dels bemannar EDUs studentreception (EDU Studenttorg), arbetar med utbyteskoordination och dels driver ett antal projekt, som mentorskapsprojekt (EDU studentcoach) och arbetsmarknadsdag.

Prioriterade utvecklingsområden under 2024:

- Arbeta vidare med team för att minska sårbarheten och öka tillgängligheten. I detta arbete använder vi oss av bland annat gemensamma system, gemensamma mappar och funktionsadresser.
- Arbeta med flytt till ny webb.
- Arbeta och förbättra rutiner inom stödverksamheten med fokus på den nya hanteringen av studieadministrativa processer i den förenklade versionen av diariet.

Arbetsmiljö och lika villkor

Institutionen upprättar årligen, efter beredning och förslag från Beredningsgruppen för arbetsmiljö och lika villkor, en särskild Handlingsplan för arbetsmiljö och lika villkor. Handlingsplanen är ett viktigt verktyg i institutionens systematiska arbetsmiljöarbete och preciserar innehållsligt prioriterade områden samt en tidsplan för arbetet med dessa under året. Institutionen anordnar i vanlig ordning i slutet av året ett öppet forum för medarbetare och Sektion Lära kring institutionens arbete med arbetsmiljö och lika villkor.

Beredningsgruppen för arbetsmiljö och lika villkor får under 2024 i särskilt uppdrag

- att genomföra en undersökning av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA) vid institutionen,
- att till institutionsstyrelsen föreslå eventuella åtgärder med anledning av resultaten från OSA-undersökningen.

Kompetensförsörjning

Institutionen arbetar kontinuerligt med att se till att tillräcklig kompetens finns tillgänglig för forskning och undervisning. Under 2022 utarbetades en kompetensförsörjningsplan för 2023–2025 som fastställdes av institutionsstyrelsen i december 2022 (EDU 2022/828). Planen uppdateras årligen och innehåller en beskrivning av nuläget samt en analys av rekryterings- och utvecklingsbehovet i relation till kommande pensionsavgångar, disputationer och fortsatt stärkande av forskningsbaserad undervisning i lärarutbildningen.

Beredningsgruppen för kompetensförsörjning får under 2024 i särskilt uppdrag

- att följa upp planen för kompetensförsörjning och för prefekten föreslå konkreta åtgärder under 2024 och 2025

Kommunikation

Den informations- och kommunikationspolicy som institutionsstyrelsen fastställde i november 2022 (EDU 2022/827) ses över och uppdateras under våren 2024. Under 2024 flyttas universitetets webbsidor till en ny plattform och får delvis ny struktur. Ett förberedande arbete har genomförts på institutionen inför flytten under 2023.

Ledningsgruppen får under 2024 i särskilt uppdrag

- att se över och till institutionsstyrelsen föreslå eventuella ändringar i informations- och kommunikationspolicyn,
- att ansvara för arbetet att se över struktur och innehåll på institutionens nya hemsidor.

Organisation och styrning

Institutionens arbetsordning fastställs av institutionsstyrelsen och syftar till att beskriva hur institutionen är organiserad samt var och hur beslut bereds och fattas inom institutionen. Prefekten delegerar genom institutionens delegationsordning olika beslut till andra befattningshavare vid institutionen. I arbetsordningen beskrivs roller och ansvarsområden för prefekten, institutionsstyrelsen, olika befattningshavare och beredande organ. Institutionsstyrelsen förväntas göra en översyn av arbetsordningen minst en gång per år, eller att uppdatera den i samband med ändringar i styrande dokument från Uppsala universitet, Fakulteten för utbildningsvetenskaper eller andra dokument av relevans för arbetsordningen.

Studentmedverkan

Direkt knutna till EDUs utbildningsutbud arbetar två studentorganisationer: Sektion Lära, som riktar sig till samtliga studenter inom fakulteten samt Dynamicus, som organiserar studenter inom PA-

programmet. Lära erbjuds representation i samtliga beslutsorgan och beredningsgrupper och inbjuds därutöver att medverka i andra sammanhang. Ledningsgruppen träffar regelbundet såväl Sektion Lärares styrelse som Uppsala Studentkårs fakultetssamordnare, för att följa upp studenternas synpunkter. Det genomförs också regelbundna möten med studenterna på PA- och beteendevetarprogrammet. EDU kommer också under 2024 att ge stöd till studentaktiviteter för alla studentorganisationer knutna till institutionens verksamhet.

Utbildningsvetenskapliga doktorandrådet (UDR) är ett gemensamt doktorandråd på fakultetsnivå för forskarstuderande antagna i pedagogik, didaktik och utbildningssociologi. Doktoranderna har representanter i EDU:s beredande och beslutande organ. Studierektorerna för forskarutbildning har huvudansvaret för samverkan med doktorandrådet. De tre studierektorerna för forskarutbildning och ställföreträdande prefekt träffar även 2024 regelbundet UDRs ordförande och vice ordförande.